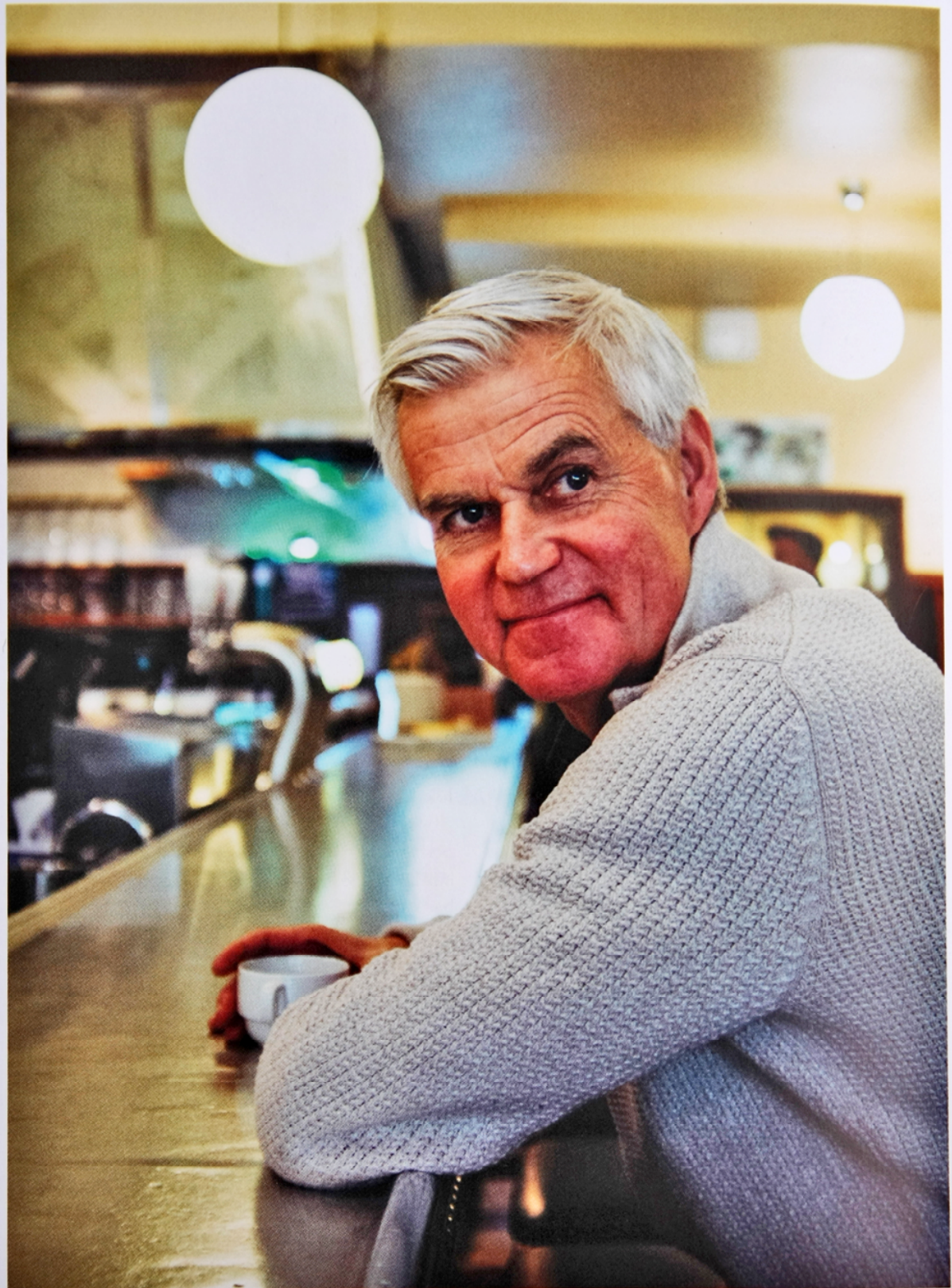

Försvar är bästa anfall

»Vi ska etablera oss i toppen«

TEXT PER CORNELL • FOTO BJÖRN QVARFORDT

Visionen att hjälpa svensk fotboll är orubbad. Men inte vilken väg som leder dit. En snabbare fotboll kommer inte automatiskt genom att enbart träna snabbhet.

– Nyckeln är bättre spelförståelse och bättre försvarsspel över hela banan.

★ **När Matchprogrammet träffar Nanne** har det gått fyra dagar efter säsongens sista match – den slappa förlusten mot Allsvenskans näst sämsta lag Halmstad med 2–1. Ni vet, den där förlusten som fick Nanne att säga att han inte visste om han hade tillräckligt med framtidstro för att fortsätta sitt uppdrag i Hammarby.

Han balanserar på en fin linje med den typen av uttalanden. Man möter både reaktionen av fasa att Hammarby ska kastas tillbaka in i tränarkarusellen Borgqvist-Blomqvist-Franzén-Berhalter-Dennerby. Men också reaktionen att ”vafan, kan han sluta hota om att han ska sluta hela tiden”. Självklart syftar det på hans kommentarer under slutet av förra säsongen när han också sa att han var tveksam till att följa med på det allsvenska tåget om spelet såg ut så som det gjorde – det vill säga inte tillräckligt snabbt.

Är det känslomänniskan Nanne som reagerar så där när alla inte utför exakt det han har planerat? Eller är motvalls-Nanne som alltid måste gå sin egen väg? Det skulle också kunna vara strategen Nanne, som alltid utnyttjar alla situationer för att påverka sin omgivning.

Vi träffas på Medborgarplatsen för lunch. Jag

tänker att oavsett om hans beslut blir att tacka för sig eller om han stannar kontraktstiden ut, kommer en lunch på Kvarnen att uppskattas.

– Jaha, det ska bli trevligt. Jag har faktiskt varit där, men det var väldigt länge sen.

Som sig bör i hjärtat av Bajenland går a-lagstränaren inte runt anonym på gatorna. Folk kommer fram och vill prata. ”Kolla, Nanne Bergvall”, säger en hantverkare som tydligen just har fått en signerad matchtröja i 50-årspresent med Nannes autograf. Samma sak på Kvarnen – när han träder in i lokalen väcker det uppmärksamhet. Restaurangchefen är svår bajare och många vrider på huvudet och följer honom med blicken när vi passerar förbi bardisken. Samma bardisk förresten, där några av hans spelare firade avancemanget till Allsvenskan förra hösten.

Nanne har unnat sig en helg på Öland där han har sitt hem, innan möten tvingade honom tillbaka till Stockholm. Semestern får vänta. Nu är det framtidsplanering som gäller berättar han. Några planer på att avgå finns inte.

– Jag har två år kvar på kontraktet och det finns inget som tyder på att jag inte kommer att fullfölja dem, säger han.

Men vad var det då vi såg på presskonferensen efter den sista matchen? Jag börjar misstänka att det var en av hans patenterade manövrar för att påverka sin omgivning. Det är lätt att dra paralleller till vad han sa efter sista matchen efter säsongen 2014. Jag påminner er som har glömt om

»Jag kan använda medierna för att prata med människor och få dem att lyssna på ett annat sätt«

att han inte jublade över avancemanget utan klagade över de usla förutsättningarna för att bedriva fotbollsträning i Hammarby. Det förklarade han i efterhand som ett sätt att bedriva påtryckningsarbete när många lyssnade vad han sa. Det verkar som att de sura minerna i Halmstad ska tolkas på samma sätt.

– Jag var besviken. Det ska erkännas. Men jag vet att jag kan använda medierna för att prata med människor och få dem att lyssna på ett annat sätt. Så det fanns en tanke och strategi med vad jag sa. För mig är det en del av ledarskapet att göra så.

Nanne pratade alltså framtid direkt efter match. Men innan han får prata framtid biter vi oss fast vid den gångna säsongen. Nanne tycker att resultatet är godkänt. En elfteplats som nykomling är ingen katastrof. Att hålla sig kvar är det viktigaste för att kunna fortsätta framåt. Mot målet, som är att etablera Hammarby i toppen av Allsvenskan.

– Vi är i en fas där vi ska etablera oss i Allsvenskan igen. Åren i Superettan har satt sina spår. Den här resan kommer att ta tid. Då är jag mer missnöjd med sättet vi avslutar serien på. Efter att vi säkrade kontraktet. Det var bra på träningarna. Men i två av de tre matcherna tycker jag inte vi är tillräckligt bra. Det gjorde mig besviken.

Nanne försöker ofta undvika att fastna i för mycket fokus på resultat och poäng under säsongen utan vill gärna blicka mot mer långsiktiga mål. Men han tycker samtidigt att resultat ofta innehåller information som kan vara användbar.

– Resultatet visar att vi har brister som allsvenskt lag. Och det tror jag beror på att vi gick upp redan förra året. Vi var inte riktigt redo. Men om vi inte hade gått upp hade Hammarby å andra sidan kanske inte slagit publikrekordet. Inte i år i alla fall.

Ur Nannes perspektiv kretsar säsongen kring det som skedde efter 18 omgångar. Fram till dess hade man spelat samma typ av attackfotboll som var vägvinnande i Superettan. Men laget släppte till för mycket kontringar. Motståndarna klarade av att spela sig ur pressen betydligt enklare även i eget

straffområde, passningsspelet var inte tillräckligt bra och anfallen avslutades inte riktigt. Han var tvungen att göra något. Laget hade bara 18 poäng.

– Jag balanserade om laget och körde inte attackfotbollen lika hårt. Resultatet blev det jag hade tänkt. Vi bromsade antalet insläppta mål, tog fler poäng och klarade kontraktet. Det var det viktigaste för att kunna fortsätta framåt.

Det blev ett smärtsamt men nödvändigt steg bakåt för Nanne. Han beskriver det som en sorgprocess där han fick rita om kartan till slutmålet.

Som Nanne ser det doldes en hel del brister säsongen 2014 av att attackfotbollen lyckades så bra. Bristerna doldes även inledningsvis denna säsong.

– Vi behöver spelare som är bättre utbildade. De brister i sin speluppfattning. Framförallt i det individuella och kollektiva försvarsspelet. Det är tyvärr inte så enkelt som att vi bara behöver träna snabbhet för att kunna spela vår snabba attackfotboll. Men det som är positivt är att jag vet vad som behöver göras.

Trots detta finns det saker han är nöjd med.

– Vi är väldigt nära i många av matcherna vi förlorar. Och vi har varit mentalt starka. Även i motgång har det funnits en framtidstro. Jag tycker också att vi har blivit bättre på fasta situationer. Främst hörnor. Både offensivt och defensivt.

Men utmärkande för säsongen är en ojämnheter i spelet. Som beror på att det på sina håll saknas taktiskt tänkande.

– Man ser det i beslutsfattandet på banan. Spelarna måste bli bättre på att se konsekvensen av en slagen passning. Vad leder den till? Vintern kommer att ägnas åt att lära dem mer om spelet fotboll och dess komplexitet. Det blir skolbänken och sen ut och träna på det vi lär oss. Ju mer de förstår om detta desto bättre förutsättningar har de att lyckas.

Nanne undviker ofta att tala specifikt om spelare och deras insatser. Jag ber honom ändå att utveckla några tankar om hur hans tankar går kring de olika lagdelarna. Han börjar bakifrån:

– Vi visste att det fanns en risk att Johannes skulle lämna och hade scoutat ordentligt. Vårt

Hammarbys bänk i mötet mot Örebro SK, september 2015. Foto: Hasse Fridén.

förstaval var Ögmundur. Han har gjort det väldigt bra och vuxit in i det snabbt. Han har ju avgjort flera matcher.

Backlinjen har du laborerat mycket med!

– Inledningsvis gällde det att hitta en tillräckligt snabb innerback som klarade det kontringsspel vi blev utsatta för. Det var därför jag flyttade in Birkir i mitten. Han var den enda som var tillräckligt snabb.

Men du ville ha honom på kanten egentligen?

– Ja, han tillför mycket i anfallsspelet med sina inlägg och genombrytningar. I och med värvningen av Magyar kunde jag flytta ut honom till höger.

Men hur tänkte du kring mittbacksvärningen Philip Haglund?

– Han var ju inte aktuell inledningsvis på grund av skada. Och när han var tillbaka ville vi gärna spela Erik längre upp i banan. Då var det naturligt att sätta honom på mitten. Perioden under sommaren med Johan och Philip i mitten med Erik framför sig var nog vår bästa.

Så Philip ser du i första hand som mittfältare?

– Ja, det gör jag även om han fortfarande skulle kunna spela mittback.

Jag hade en viss oro ifall Johan skulle hänga med i tempot!

– Men snabbhet handlar ju också om att kunna förutse vad som ska hända. Där är han snabb. Det Johan behöver fortsätta att utveckla är passningsspelet.

Många av de framgångsrika lagen har en playma-

ker på defensiva mittfältet, är det något du är på jakt efter?

– Vi behöver ha playmakers på planen, absolut. De måste inte finnas på det defensiva mittfältet. Men ska man bli ett topplag tror jag ändå att det är nödvändigt.

Om vi tittar på de offensiva positionerna, hur har det sett ut där?

– Kennedy är besviken över att inte fått visa vad han går för ordentligt. Skador har satt stopp för honom. Det har inte blivit så mycket frisparkar heller eftersom vi inte spelar lika mycket runt offensivt straffområde.

– Torsteinbø vinner poängligen, vilket är starkt eftersom han var borta en lång period i våras. Nu opererar han sin skada igen. Han är en irrationell spelare och är ofta inblandad i målchanser. I vissa matcher försvinner han lite, det behöver han jobba med. Och att bättre värdera var man gör vad på planen så att det skapar målchanser åt rätt håll.

Nahir utvecklades under ditt ledarskap, hans flytt ställde till problem tycker jag!

– Där tappade vi en av våra playmakers. Han hade en väldigt bra period och gjorde en del mål. Han löser situationer på planen bra och fungerade bra tillsammans med Erik bland andra. Kreativa spelare bukar utvecklas bra under mitt ledarskap. I hans fall var det också tempot vi jobbade med genom att öka träningsdosen.

Sen har vi några som har haft det motigt offensivt!

Presskonferens efter höstmatchen hemma mot AIK. Foto: Hasse Fridén.

– Måns började bra och hamnade sen i en svacka där han tappade lite självförtroende. Han led av kommentarer i sociala medier. Man jag tror att vi kommer att få se en annan Måns nästa år. Han var inte van att spela i den position han har haft, men kommer att bli bättre där. Och han trivs bra i klubben.

– När det gäller Linus tror jag han ställer för höga krav på sig själv. Det är lätt att börja fundera när man inte gör mål.

Orlov gick in och petade Linus mer eller mindre, varför?

– Vi behövde en bra huvudspelare eftersom det blev mer inläggsspel när vi skruvade på spelsystemet och flyttade ut Birkir på kanten igen. Orlov har gjort en gedigen arbetsinsats och är bra i pressspelet med sina löpningar. Däremot har han också haft en del problem med utdelningen.

Och Khalili, är det Kennedys arvtagare med tanke på det långa kontrakt ni har skrivit med honom?

– Det kan han bli. Det har tagit tid för honom att aklimatisera sig efter att ha spelat non stop i ett och ett halvt år. Han behövde ledighet och i princip en försäsong. Men till i vår ska han vara redo.

Nanne skruvar lite på sig. Han tycker inte riktigt om att prata om spelarna individuellt. Hela hans ledarstil handlar ju om de stora visionerna och de breda penseldragen. I alla fall utåt sett. Att prata för mycket om det som har varit är heller inget

han gillar. Men jag undrar ändå vad han själv har för höjdpunkter och lågvattenmärken under året. Mannen som gillar att vara lite motvalls drar till med:

– Falkenberg hemma och Gefle hemma. Eftersom prestationen är viktigast för mig. Många kanske vill att jag ska säga något av derbyna nu, men det gör jag inte. Ska vi bli ett topplag behöver vi kunna isolera matcherna och inte se vissa matcher som viktigare än andra. Nu pratar jag om oss ledare och spelare. Jag har full förståelse för att derbysegrarna är höjdpunkten för supportrarna.

– Sämst i år var nog ett derby i alla fall – andra halvlek borta mot AIK. I den matchen var vi aldrig nära.

Det har blivit dags för kaffe och att blicka framåt. För Nanne finns det några saker som står på schemat inför nästa säsong som han redan har antytt under intervjun.

– Jag är övertygad om att vi gjorde rätt som skruvade på spelet lite, vi spelade jämnare efter det. Det räcker inte att spela vacker fotboll om vi inte vinner några matcher. Sen lever visionen kvar – att vi ska spela en tempostark fotboll.

Receptet verkar handla om att tillsätta ingredienserna bättre taktiskt kunnande främst inom det individuella och kollektiva försvarsspelet och att dra ifrån den lite naiva offensiven vi såg i Superettan.

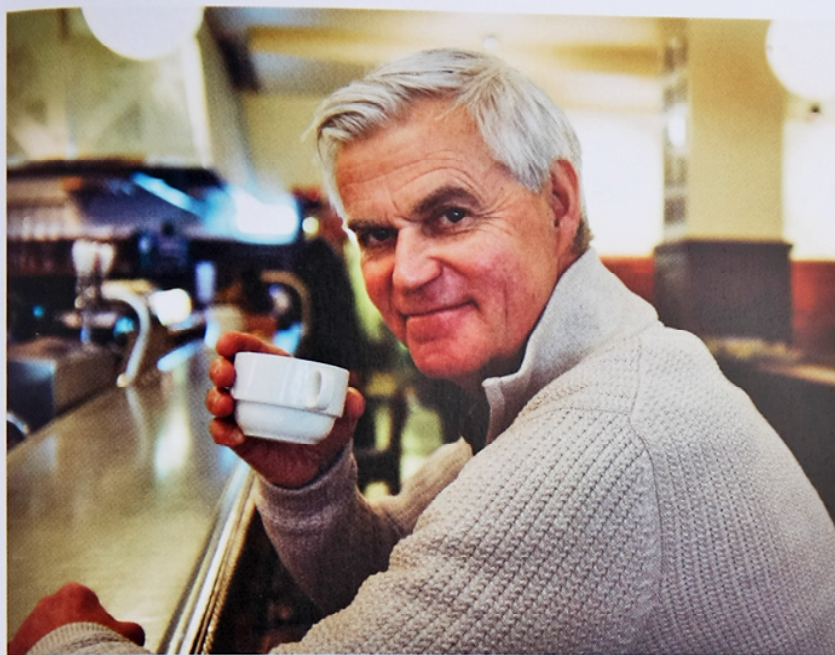
– Tempot kommer kanske inte synas lika tydligt, men vi kommer att fortsätta att jobba med mycket maxlöpningar. I vår situation går det inte att tro att vi ska springa ifrån Allsvenskan som vi gjorde med Superettan. Vi måste upp i nivå med Allsvenskan innan vi kan gå förbi.

Vilka positiva framtidstecken ser du?

– Då vill jag att du tittar i backspegeln. Utifrån vårt utgångsläge för 22 månader sedan har vi kommit långt. Tänk om vi komma lika långt på 22 månader till. Då tror jag många kommer att vara nöjda för då är vi etablerade i toppen. Men det svåraste blir tålamodet. Jag vet att jag har tålamod. Men det är inte alla som har det.

Vad kommer att påverka utvecklingen mest?

– Vilka spelare som kommer in och hur de som är kvar utvecklas. Vi har behövt byta spelare i

truppen lite för snabbt för att det ska vara helt lyckat. Då tappar man kunskap och rytm. Men vi har varit tvingade att göra förändringar för att kunna gå snabbt framåt. Det kommer troligen se ungefär likadant ut inför nästa säsong när det gäller antalet spelare ut och in.

Är det något i förberedelserna ni ändrar?

– Under den månad med fysträning före spelarnas semester la vi in ett fotbollsspass i Stockholm varje vecka. Därefter är de lediga med eget träningsprogram. I övrigt blir det inga större förändringar förutom att det blir mer teori än tidigare.

Nanne blickar ut över Kvarnen. Matsalen har tömts efter lunchrusningen medan vi har suttit och pratat. Han verkar på något sätt lite fascinerad över hammarbyismen och ställer frågor om hur vi som håller på med Supportrarnas Matchprogram hinner med det vi gör. En händelse innan vi lämnar Kvarnen spär på hans fascination. När under-tecknad ska ta ett par bilder på honom vid bardisken blandar sig en bekant figur i samtalet. Fotografen Björn Qvarfordt, som ligger bakom Bajenboken "Jag hör till de få som kan leva", håller på att avsluta ett lunchmöte. Han noterar den bristfälliga fotograferingen som utspelar sig framför hans bord. Han kommer till undsättning och erbjuder sig att fota Nanne åt oss. Nanne ser lite förvirrad ut. Som om han tänker: "Har de alltså inte bokat någon fotograf utan kallt räknat med att det skulle lösa sig av sig självt?" ■

Nanne om ...

... att gå sin egen väg:

– Den som går på upptrampade stigar kommer aldrig först, som ordspråket lyder. Jag gillar inte att plagiera andra utan vill ha mina egna visioner. Det kan upplevas som att man är envis när man håller på så som jag gör, jag är medveten om det.

... varför vi är bästa derbylaget i Stockholm:

– Vi lyckades få ner spänningsnivån. Motståndarna hade mer måste-tänkande. Vi såg mer möjligheter.

... ungdomarna som fått debutera:

– Isak har gjort två inhopp, han är fortfarande under utbildning. Men han har en bra grund att stå på eftersom han är stark i kroppen och är en bra avslutare. Det behövs en bättre spelförståelse för att hamna i fler avslutssituationer.

– Dusan är en väldigt bra passningsspelare med många goda egenskaper.

... Pablos sista tid i Hammarby:

– Han har varit en av de informella ledarna och har gjort mycket nytta även när han inte spelat. Han kan mycket fotboll och jag ser honom som tränare i framtiden.

... att tillåta sig att njuta:

– Jag ser till att försöka njuta varje dag. Jag tar alltid en paus och läser en stund till exempel.

... när han njutit under match denna säsong:

– När Johan reducerade och Erik sedan kvitterade mot Häcken borta.